

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 8.

TÖRTÉNELEM

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 8. 8:00

I.

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Csak annyi válaszelemet írjon, amennyit a feladat kér! (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásához tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlap utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!
- A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. A feladat Augustus principátusával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

„[...] én egy olyan tisztséget sem fogadtam el, amelyet őseink szokása ellenére ruháztak rám. Azt, aminek végrehajtására a senatus megkért, tribunusi felhatalmazásom birtokában hajtottam végre. Ebben a hatáskörben magam kértem öt ízben a senatustól hivatali társat, és meg is kaptam.” (*Augustus önéletrajza*)

„Útját nem állta senki sem, mert a nyakasabbak elhullottak a harcmezőn vagy a halálos ítéletek következtében, a nemesség többi tagja pedig minél jobban hajlott a szolgálásra, annál jobban gyarapodott vagyonban és méltóságban [...]. Az állam tehát nagy változáson esett át, s nyoma sem maradt a régi, érintetlen közéleti szellemnek: feladva az egyenlőséget, minden ember a princeps parancsait leste [...].” (*Tacitus: Annales*)

a) Fogalmazza meg a két forrás segítségével azt az alapvető kettősséget, amely a principátus rendszerét jellemezte! (1 pont)

.....

.....

.....

b) Mikor és hol került sor arra a döntő jelentőségű csatára, amely után Augustus versenytárs nélkül maradt a politikai életben? (Elemenként 0,5 pont.)

Évszám: A város, amelynek közelében lezajlott a csata:

c) Milyen különleges jogok illették meg Augustust az első forrásban szereplő tisztség birtokosaként? Említsen meg kettőt! (Elemenként 0,5 pont.)

.....

.....

d) Említsen meg egy, a forrásokban nem szereplő tisztséget, amelyet Augustus uralma során viselt! (1 pont)

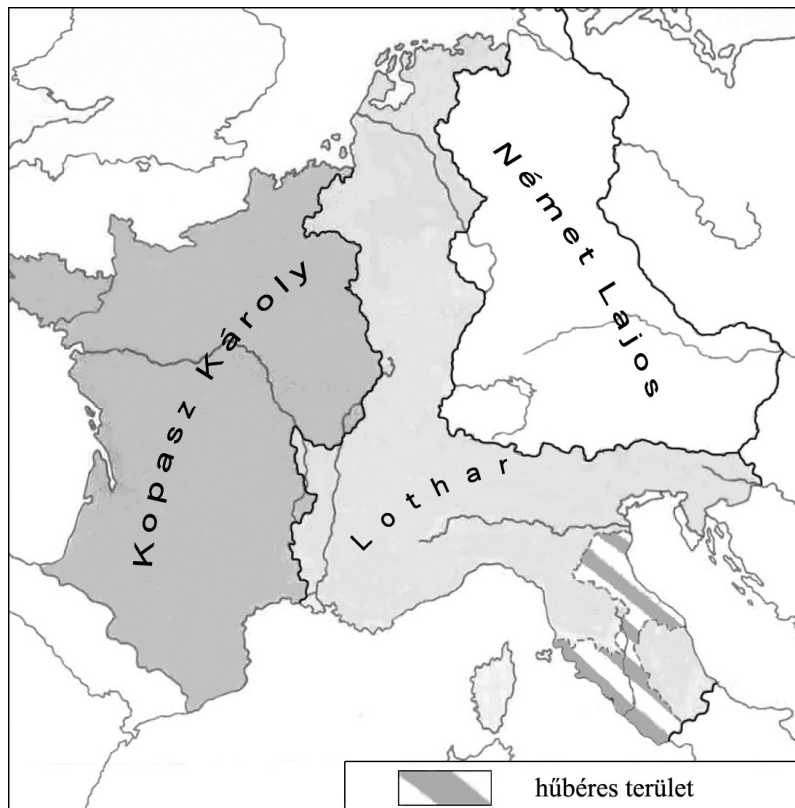
.....

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**2. A feladat a Frank Birodalom történetével kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a térkép vázlat és ismeretei segítségével!**

A)

a) Hol és mikor kötötték azt a megállapodást, amelynek tartalmát a térkép vázlat szemlélteti? (Elemenként 0,5 pont.)

A megállapodás helyszíne (település):

A megállapodás éve:

b) Hogyan nevezzük azt a dinasztiát, amelyhez a megállapodást kötő felek tartoztak? (1 pont)

.....

B)

Nevezze meg a térképen szereplő uralkodók közül azt, akire az állítás vonatkozik! (Elemenként 0,5 pont.)

c) Uralma alá került az a település, amelynél Martell Károly 732-ben megállította az arabokat.

.....

d) Az Egyházi Állam védelmezőjeként lépett fel.

.....

e) Trónjának egyik későbbi birtokosa 962-ben császári címet szerzett.

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

f) Trónjának későbbi birtokosai a X–XI. században Magyarország hűbéri függésbe vonására törekedtek.

4 pont

3. A feladat Hunyadi Mátyás uralkodásával kapcsolatos.

A forrásrészletek olyan uralkodókra vonatkoznak, akikkel Mátyás háborút vívott. Írja a forrásrészletek sorszámát a megfelelő uralkodó neve mellé! (A forrásrészletekben szereplő „Pannónia” földrajzi név Magyarországot jelenti.) (Elemenként 0,5 pont.)

- „Azt hitte, hogy Pannónia elfoglalása után a keresztény közösség többi tartományát egykettőre uralma alá vetheti.”
- „Nem feledte a mérhetetlenül súlyos vereséget [...], amelyet múltkorjában Görögfejérvárnál Corvinus Jánostól szenvedett.”
- „Ahogy [Újlaki] Miklóssal meg a többi párthívével megegyezett, Pannónia megszerzésének reményében megparancsolja kapitányának, hogy ötezer emberrel rontson rá Felső-Pannóniára. Ez a parancs szerint először Szombathely környékét támadja meg.”
- „Megparancsolta [hadvezérének], hogy rontson át a Száván Pannóniába, és tűzzel-vassal pusztítson mindent. A Száva apadásakor először a szerémi vidéket rohanja le.”
- „Megtudta, hogy a hamis hitben való megátalkodottsága miatt Pál pápa [az uralkodói] méltóságából kiebrudalta őt, és sejtette, hogy mihamar háború indul ellene, [ezért] [...] erős, jól felszerelt hadsereget állított, és remélte, hogy magát, hitét és rangját fegyverrel megvédi.”
- „A koronát, amely 24 éven át a [...] hatalmában volt, felszalagozva, páratlan pompával és ünnepélyes vidámsággal Sopronba viszik, mintha az égből szállt volna alá.”
- „A sereg közepén vasas lovasokkal körülvéve elvonult, és a közelben megpillantotta [Mátyás] királyt: Hát így bánysz velem, fiam? – szólt. Ellenségként üldözöd szülődet, és az igaz hit ürügyével ki akarsz túrni az országomból?”
- „Keleti hadjáratra készültében, miután szárazföldön és tengeren kiemelkedő tetteket hajtott végre, [...] mindenki meglepetésére mérgezés gyanújával a táborban elhalálozik.”

(Bonfini: A magyar történelem tizedei)

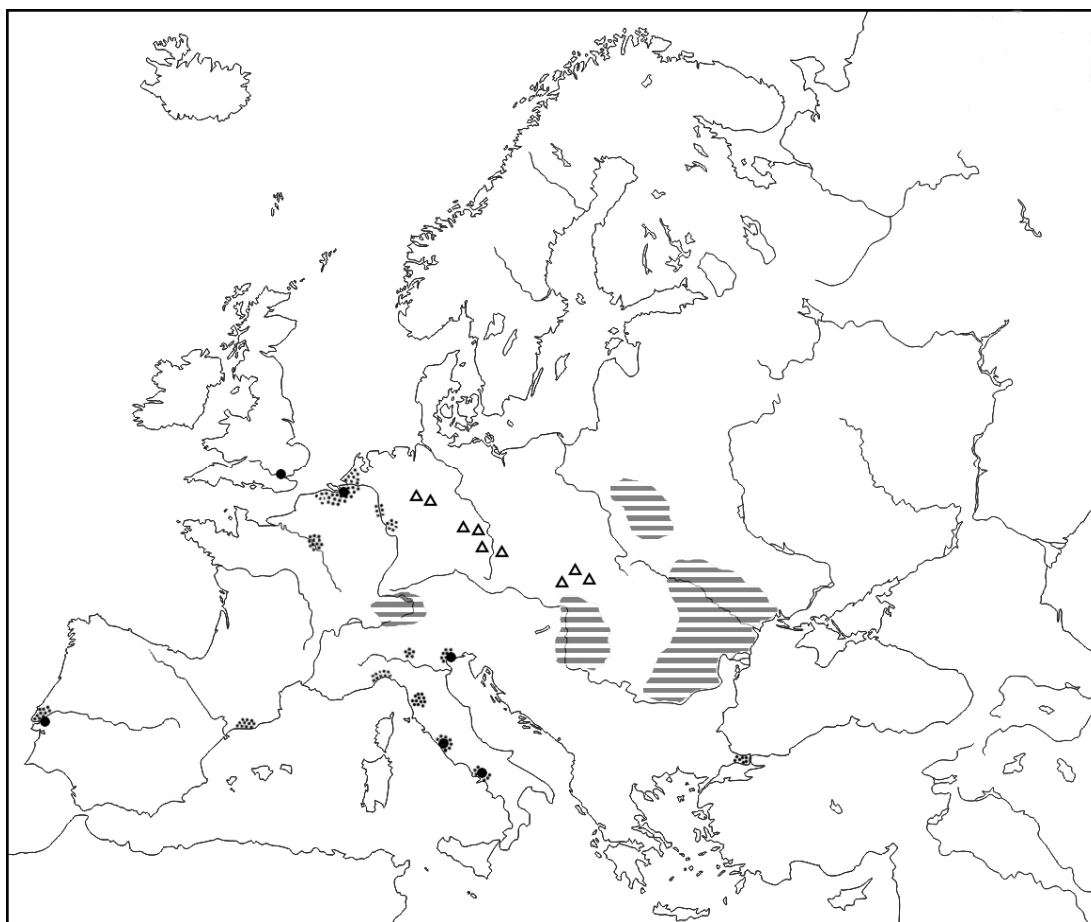
	III. (Habsburg) Frigyes, német-római császár	Podjebrád György, cseh király	II. Mohamed, török szultán
Forrásrészletek sorszám			

4 pont

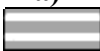
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. A feladat a XVI. századi Európa gazdaságával kapcsolatos.

Döntse el, a felsoroltak közül melyik magyarázat tartozik a térképjelhez! Karikázza be a helyes válasz sorszámát! (Elemenként 1 pont)

Európa gazdasága a XVI. században

- a)** 1. élelmiszer behozatalára szoruló területek
2. a fémfeldolgozás legjelentősebb központjai
3. a szarvasmarha-tenyésztés fő területei

- b)** 1. gabonában szűkölködő területek
2. a nagyállattartás központjai
3. a búzatermesztés legjelentősebb területei

- c)** 1. a legjelentősebb manufaktúrák
2. fő textilipari központok
3. a legjelentősebb ezüstbányák

- d)** 1. a gyarmatbirodalmak központjai
2. a legjelentősebb pénzügyi központok
3. a levantei kereskedelem fő központjai

4 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. A feladat a magyar rendek és a bécsi udvar XVIII. századi viszonyával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

„A tapasztalat azt mutatja, hogy az országgyűlések az uralkodóra mindig hátrányosak, ezért nem kell a rendeket összehívni. [...].

Az országgyűlési végzésekhez és a hazai törvényekhez sohasem szabad hozzányúltni vagy azok ellen cselekedni. A legkevésbé szabad elárulni, hogy szándékunkban áll a nemesség teljes adómentességének korlátozása. [...]

Elsősorban arra kell gondot viselni, hogy a jobbágy Magyarországon kedvezőbb helyzetbe jusson és az adóterhet elbírja. Ezért a nemességnek a jobbágyok fölötti uralmában mutatkozó minden visszaélését a lehetőség szerint meg kell szüntetni vagy korlátozni. Így idővel a népet meg lehet nyerni az udvar számára.” (Kaunitz-nak, a Habsburg Birodalom államkancellárjának előterjesztése, 1761)

a) Nevezze meg azt a magyar uralkodót, akinek Kaunitz a tanácsokat adta! (1 pont)

.....

b) Mikor és hol jött létre először a XVIII. században az udvar és a magyar rendek közt az a kompromisszum, amelyet a második bekezdés első mondata felidéz?

(Elemenként 0,5 pont.)

Évszám: Helyszín (település):

c) A forrásrészlet első két bekezdéséből kiolvasható két rendi jog megsértésének szándéka. Nevezze meg ezeket a jogokat! (Elemenként 0,5 pont)

.....

.....

d) Az utolsó bekezdésben megfogalmazott javaslat alapján az uralkodó még az előterjesztés keletkezésének évtizedében kiadott egy rendeletet. Nevezze meg ezt a rendeletet!

.....

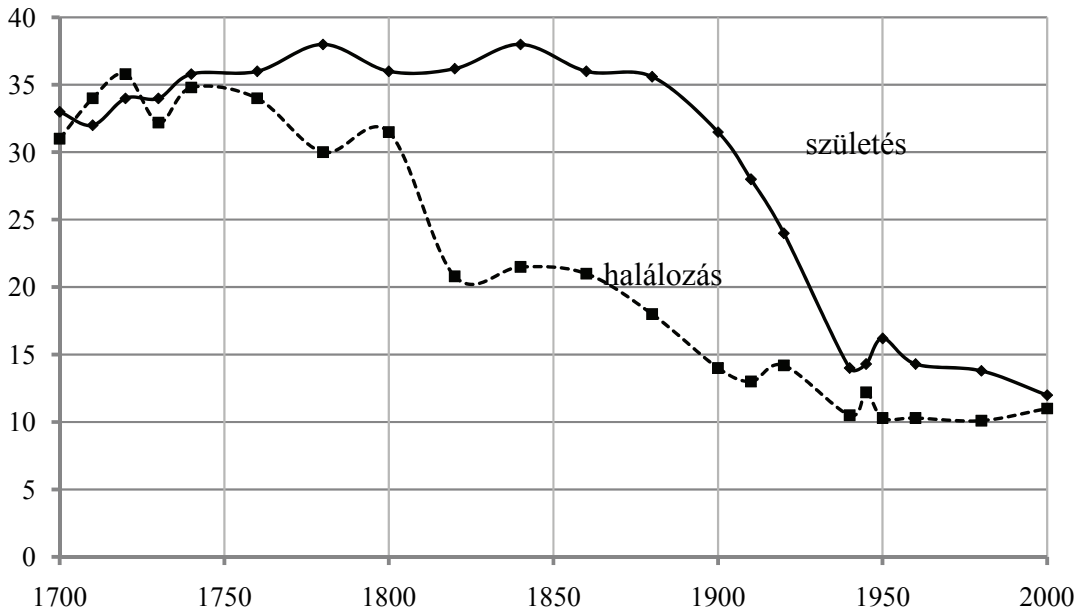
4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. A feladat az ipari forradalmak korával kapcsolatos.

Döntse el az Anglia népességére vonatkozó állításokról a forrás és ismeretei segítségével, hogy igazak vagy hamisak-e! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába!

(Elemenként 0,5 pont.)

1000 lakosra jutó születések és halálozások száma Angliában (1700–2000)

Állítás	Igaz	Hamis
a) A népesség már az első ipari forradalom kibontakozása előtt növekedni kezdett.		
b) A népesség az ipari forradalmak korában folyamatosan és egyenletes ütemben nőtt.		
c) Az ipari forradalmak korában népességrobbanás történt, amelyet a grafikonban szereplő két mutató közül a halálozások számának változása idézett elő.		
d) Az ipari forradalmak időszakában megváltozott a nők helyzete, aminek demográfiai következménye a második ipari forradalom korában vált jelentőssé.		

2 pont

7. A feladat a reformkori társadalomhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)

„Atyám fogalmai a társadalmi viszonyokról még nagyon emlékeztettek a középkorra, sőt az óvilágra, de azon időben általánosan el voltak terjedve a magyar nemesség közt. Tisztességes állásnak csak a földbirtokosokét tartotta, ki hivatalt nem visel, senkitől nem függ, ez az igazi úr. Különbséget itt nem tett a nagyobb vagy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

kisebb birtok, hanem legfeljebb a család régisége; egyébiránt erre is inkább a családi összeköttetésekénél adtak valamit, mint társaságban, mert az egyenlőség érzete áthatotta az összes birtokos nemességet, az úgynevezett táblabírákat, kik ugyanazért kerültek a mágnások társaságát, mit kik akár aranykulcs [a királyi kamarások díszjelvénye], akár hivatal s családi összeköttetés következtében az udvartól függnék, különben is jobbaknak tartják magukat a többi nemességnél, s kasztot formálnak már azáltal is, hogy egymást tegezik, s együtt tartanak, holott a törvény azt mondja: Sem a nagyuraknak nincs több, sem a kisebb neméseknek kevesebb szabadságuk.

Kormányhivatalnok természetesen szintén úrnak számított, de a kamerális tisztviselő, még nagyobb fizetés mellett is, kevesebb tiszteletben részesült, mert ezek közt sok volt az idegen s a nem nemes. Egyébiránt azt, aki kormányhivatalt vállalt, nem tekintettek többé jó hazafinak, csak megyei [...] tisztség volt megegyeztethető a hazafisággal.

Az ügyvéd, az orvos szintén beleillett az úri társaságba, ha nem is volt nemes, hiszen honorácior volt mindenestre, mindenkinek szüksége volt rá, ő ismerte a házi kör legbensőbb titkait, de azért mégsem tartották egyenlőnek, mert függésben élt, ha nem is az egyestől, mégis a közösségtől. Legtöbb becsülete volt közöttük azoknak, kik a megye gyűlésére jártak, és gyakran táblabíráknak nevezettek ki.” (Pulszky Ferenc: *Életem és korom*)

a) Melyik társadalmi csoport nézeteit tükrözi a szöveg? Karikázza be a megfelelő sorszámot!

1. főnemes 2. nagypolgár 3. köznemes 4. kispolgár

b) Melyik társadalmi csoportot nevezi a szöveg mágnásnak? Karikázza be a megfelelő sorszámot!

1. főnemes 2. nagypolgár 3. köznemes 4. kispolgár

c) Melyik uralkodó adta ki a szövegben idézett törvényt?

.....

d) Miért tartották a megyei tisztséget hazafiasabbnak a kormányhivatalnál?

.....

e) Nevezzen meg egy korabeli kormányiszéket, ahol kormányhivatalt lehetett vállalni!

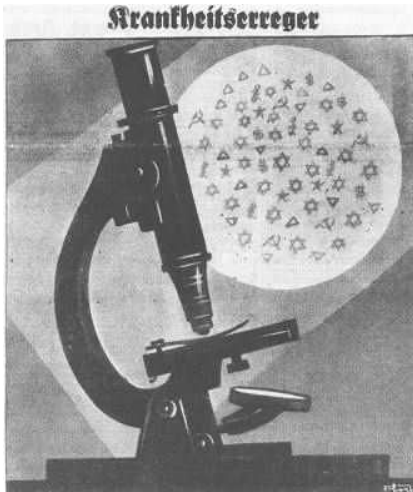
.....

f) Magyarázza meg saját szavaival a honorácior kifejezést!

.....

3 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. A feladat a náci ideológiához kapcsolódik.**Oldja meg a feladatokat a náci propagandaképek és ismeretei segítségével!**

A) *A kép felirata: Kórokozók*
Azonosítsa az A) képen látható jelképeket!

a) Melyik embercsoportra vonatkozik a jelkép? (0,5 pont)

.....

b) Melyik politikai ideológiára vonatkoznak a jelképek? (0,5 pont)

.....

c) Melyik gazdasági rendszerre vonatkoznak a jelképek? (0,5 pont)

.....

d) Milyen kapcsolatot tételezett fel a náciizmus a három „kórokozó” között? (0,5 pont)

.....

B) *A kép felirata: Az ellenséges hatalmak mögött a zsidó áll*
(Propagandaplakát 1945-ből)

C) *A képhez tartozó eredeti német szöveg fordítása:*
„Gazdasszony, ma valami különlegeset hoztam neked! Ebből az anyagból olyan ruhát csinálhatsz, hogy úgy fogsz kinézni, mint egy királynő!”

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

e) Fogalmazza meg saját szavaival, mivel vádolja a B) kép a zsidóságot! (1 pont)

.....

.....

f) Fogalmazza meg saját szavaival, mivel vádolja a C) kép a zsidóságot! (1 pont)

.....

.....

4 pont	
--------	--

9. A feladat Magyarország második világháborús részvételének kérdéséhez kapcsolódik. Nevezze meg a forrásokban leírt eseményeket, és adja meg azok dátumát! (Elemenként 0,5 pont.)

A) „Végre mindent tudunk... Nagy offenzívát indított az orosz. Nyolcvanezer ember és 300 harckocsi támadott az alig nyolc kilométer széles arcvonalon... Minden egészségügyi felszerelés, minden fogat, ágyú, puska, felszerelési cikk stb. ott maradt. A sebesültek megfagytak. Aki elmaradt, az a halál fia volt. Napokig jöttek gyalog, étlen-szomjan a 40 fokos hidegben. És mögöttük állandóan puska- és géppuskalövésnyire az orosz tankok és gyalogság. Minden kötelék felbomlott, a fegyelem megszárt. Itt, 120 kilométerre az ellenségtől, még mindig kettesével-hármasával szállingóznak a katonák, felszerelés, élelem nélkül, hiányos ruházatban.” (Somorjai Lajos katonaeorvos naplójából)

a) esemény:

b) dátum (év, hó):

B) „1. Románia és Magyarország között végleges határként az ide mellékelte térképbe berajzolt határ állapított meg. A határnak a helyszínen való pontosabb kijelölése román-magyar bizottság feladata lesz.

2. Az ekként Magyarországnak jutó, eddig román területet a román csapatok 14 napi határidő alatt ki fogják üríteni.” (Jegyzőkönyv részlete)

c) esemény:

d) dátum (év, hó, nap):

C) „A Budapesten és Nyugat-Magyarországon lévő csapatokkal semmiféle ellenállást nem lehet kifejteni. Egyetlen harcképes alakulatunk sincs a térségben, sőt, mivel folyamatban van Budapest katonai kiürítése, a csapatok szanaszét vannak szórva a Budapest környéki falvakban és városokban, s felszereléssel, hadianyaggal sincsenek ellátva [...]. Van ugyan két ütőképes hadtestünk, de az egyik az Északi-Kárpátokban, a másik Erdélyben, ahonnan a nyugati határra hozni őket hetekbe tellene.” (Szombathelyi Ferenc vezérezredes emlékirataiból)

e) esemény:

f) dátum (év, hó, nap):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

D) „néhány perccel egy óra után három repülőgép, amelyek egy ideig a város felett keringtek, 27 bombát dobott [...]; mind a postahivatal – egy szép modern, csehszlovákok által létesített épület – közelébe esett. Húsz ember meghalt és azóta még két ember belehalt a sérüléseibe. Kilenc további épületet, főként lakóházakat, találat ért. [...] Jelentették, hogy a három gép sárga sávot (a semlegesség jelét) viselt a törzsén és megtévesztésül magyar felségjelzéssel voltak ellátva. Egyet sem lőttek le a teljes meglepetés és a még azóta is kétséges nemzetiség miatt.” (R. C. Partridge *amerikai őrnagy jelentése*)

g) esemény:

h) dátum (év, hó, nap):

4 pont	
--------	--

10. A feladat a Rákosi-diktatúrához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Sokáig úgy tudtam, hogy 1951. június 16-án érkezett a gonosz papír, hogy lennének ha szívesek huszonnégyszáz órán belül a számunkra kijelölt kényszerlakhelyre elhordani az irhánkat, ami nemcsak avval a morális haszonnal járt, hogy a nép ellensége, ez voltam lényegében én (egyébként véletlenül az én nevemre lett a papír kiállítva, de apámék úgy tettek, mintha nem vették volna észre), móresra lett tanítva, hanem avval a gyakorlatival is, hogy egy kellemes lakás üressé vált, konkrétan a nép számára vált üressé, még konkrétan P. E. elvtárs számára, hogy vinné el őt a fekete fene. Vagyis mindenki jól járt, mi erkölcsi balanszba kerültünk, a nép meg stb. [...]

Már másnap lehetett jelentkezni segédmunkásnak a templomépítéshez. Érdekes, hogy ezt akkor engedélyezték, az építést. A plébános úr már várta apámat, külön fogadta, megkínálta likőrrel, és igyekezett őt lebeszélni az alantának mondható malterkeverésről.” (Esterházy Péter: *Harmonia Caelestis*)

a) Nevezze meg szakkifejezéssel a szövegben leírt büntetési formát!

.....

b) Miért számított a szövegben említett család a „nép ellenségének” a korabeli hatalom szemében?

.....

c) Miért tekinthető szokatlannak a korszakban a templomépítés?

.....

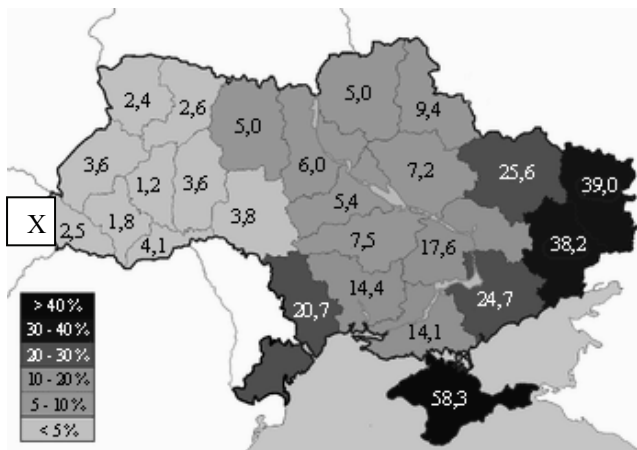
d) Mire utal az aláhúzott szövegrészlet?

.....

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**11. A feladat Ukrajna kisebbségeihez kapcsolódik.
Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével!**

A) Az orosz nemzetiségűek aránya Ukrajnában, 2001

B) A 2010-es elnökválasztás eredménye Ukrajnában

C) Az orosz gáz útja Európában

a) Ukrajnában a kisebbségi kérdésnek komoly belpolitikai következményei vannak. **Fogalmazza meg az első két forrás összefüggéséből kiolvasható egyik fontos következményt!** (1 pont)

.....

.....

b) A kisebbségi kérdés jelentős hatással van Ukrajna külkapcsolataira is. **Indokolja meg az egyik forrás alapján, miért tud Ukrajna és Oroszország kölcsönösen gazdasági nyomást gyakorolni egymásra!** (1 pont)

.....

.....

c) Mindkét fenti probléma 1991 után jelentkezett. **Mi volt az az 1991-es esemény, ami a konfliktusok felszínre kerülését lehetővé tette?** (1 pont)

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

d) Milyen nem szláv nyelvű kisebbség él Ukrajnában az A) térképen jellel jelölt területen? (0,5 pont)

.....

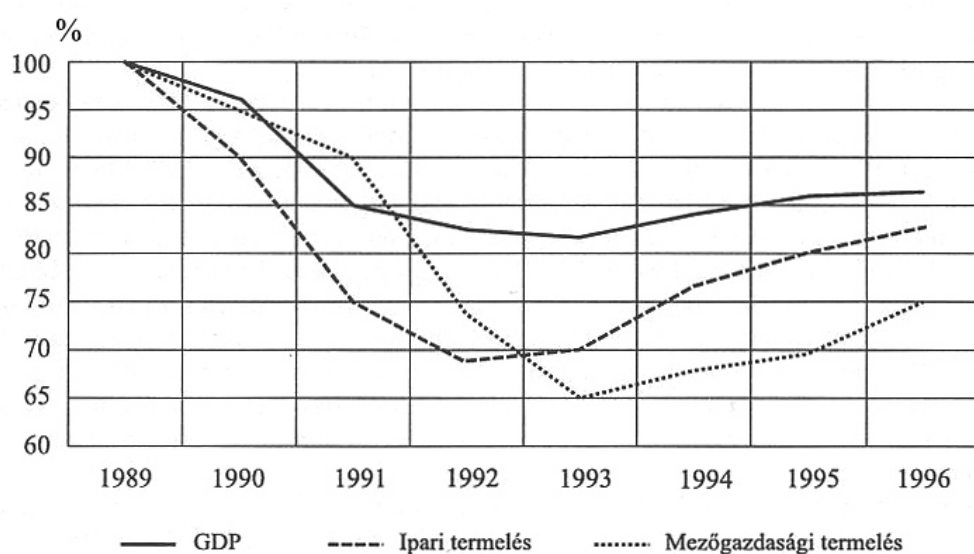
e) Mi e területnek a történelmi (közkeletű) elnevezése? (0,5 pont)

.....

4 pont	
--------	--

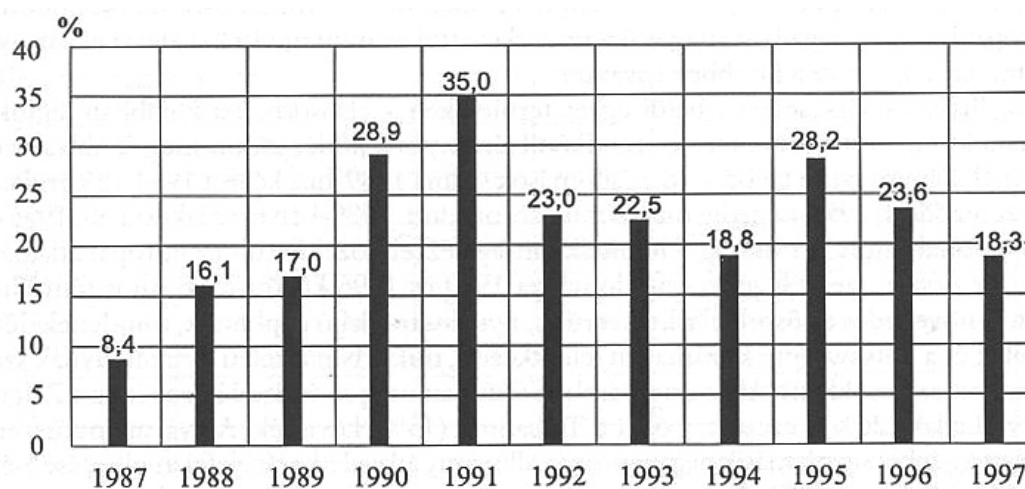
12. A feladat a rendszerváltás utáni magyar gazdasághoz kapcsolódik.

Döntse el a források és ismeretei segítségével, hogy igazak vagy hamisak-e az állítások! Írjon X jelet a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 0,5 pont.)

A)

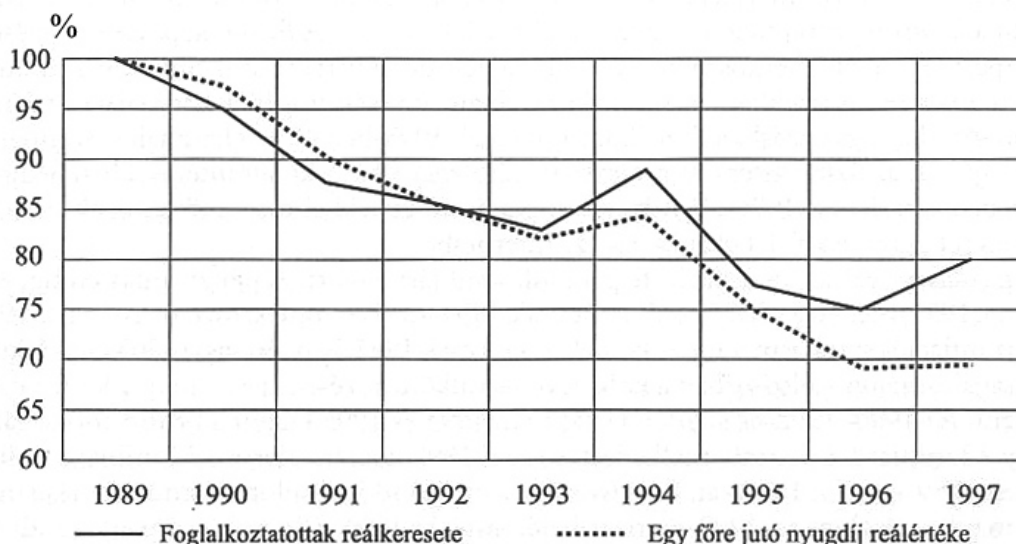
A GDP, az ipari és a mezőgazdasági termelés alakulása 1989–1996 (1989=100%)

B)

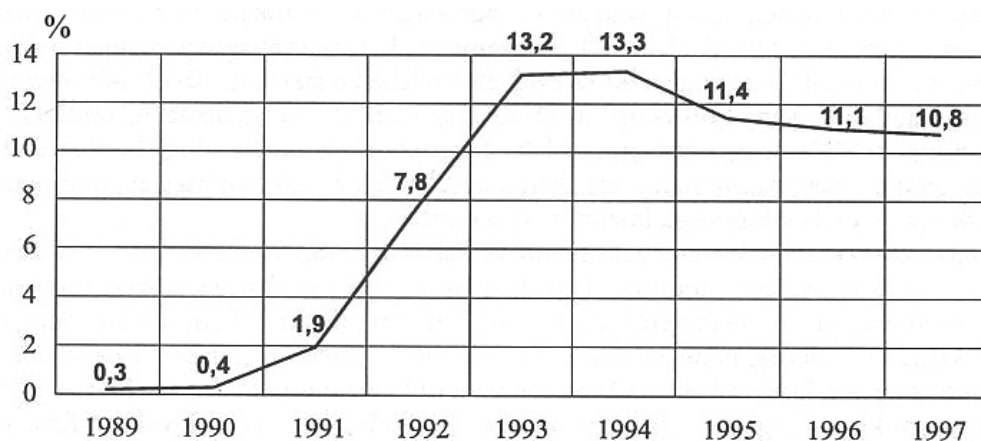
Az infláció mértéke 1987–1997

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

C)

A foglalkoztatottak reálkeresetének és a nyugdíjak reálértékének alakulása 1989–1997
(1989=100%)

D)

A munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 1989–1997

Állítás	Igaz	Hamis
a) 1993/94-ben fordulat történt: minden gazdasági mutató tartósan javulni kezdett.		
b) Az 1990-es években már jelentős az ún. harmadik szektor súlya a gazdaságban.		
c) 1997-ben Magyarország kb. minden tizedik lakosa munkanélküli volt.		
d) A rendszerváltással gyakorlatilag megszűntek az állami ártámogatások.		
e) Az agrárvidékek és az iparvárosok a rendszerváltás vesztesei.		
f) A 90-es évek közepén az infláció hatását kevésbé korrigálták a nyugdíjakban, mint a bérekben.		

3 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	1. Augustus principátusa	4	
	2. Frank Birodalom	4	
	3. Hunyadi Mátyás	4	
	4. Európa gazdasága a XVI. században	4	
	5. Magyar rendek és a Habsburgok	4	
	6. Demográfiai változások Angliában	2	
	7. Reformkori társadalom	3	
	8. Náci ideológia	4	
	9. Magyarország és a II. világháború	4	
	10. Rákosi-diktatúra	4	
	11. Ukrajna kisebbségei	4	
	12. Magyarország gazdasága	3	
	Összesen	44	
I. Elért pontszám egész számra kerekítve			

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: Dátum:

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
- Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 8.

TÖRTÉNELEM
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 8. 8:00

II.

Időtartam: 150 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!
Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásához tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használja minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt! A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!

A szöveges, kifejtendő feladatok elkészítéséhez az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (fejlődés, változás, termelés stb.), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), amelyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerzhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve pizkozatot!
6. Tárja föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmazzon meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit (pl. nevek, évszámok), nézőpontját, véleményét!
9. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
10. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesíráásra is!

Tájékoztató:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége és helyesírása.

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Olvassa el figyelmesen!

A következő feladatok közül összesen **négyet** kell kidolgoznia.

Az alábbi szabályok alapján kell választania:
kidolgozandó:

kettő rövid és **kettő** hosszú feladat, amelyek közül **mindegyik más-más korszakra** és legalább **kettő a magyar történelemre** vonatkozik.

Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	Kereszténység a IV. században	rövid
	14.	Oszmán Birodalom	hosszú
	15.	Hátország az első világháborúban	rövid
	16.	Az USA gazdasága 1918 és 1928 között	hosszú
Magyar történelem	17.	Békék a XVII. század elején	rövid
	18.	Középkori uralkodóink egyházpolitikája	hosszú
	19.	Kossuth és Deák a kiegyezésről	rövid
	20.	Paraszság a dualizmus korában	hosszú
	21.	Pénzügyi konszolidáció	rövid
	22.	Kádár-korszak	hosszú

A feladatok tanulmányozása után **karikázza be a választott feladatok sorszámát!**

Ellenőrizze választása helyességét az alábbi táblázat kitöltésével!

A feladatválasztás szempontjai	Igen
Négy feladatot választott?	
Legalább két magyar történelmi feladatot választott?	
Legalább egy egyetemes történelmi feladatot választott?	
Két rövid és két hosszú feladatot választott?	
Mind a négy kiválasztott feladata különböző korszakból való? (A táblázatban a korszakokat a kettősvonal választja el.)	
Egyértelműen jelölte feladatválasztásait?	

A feladatok közül **csak a választott négyet dolgozza ki**, a többit hagyja üresen!

A válaszok elkészítése során **fogalmazvány** (piszkozat) készíthető!

13. A feladat a kereszténység történetéhez kapcsolódik. (rövid)
Mutassa be a források és ismeretei segítségével a római uralkodók és a kereszténység viszonyát a IV. században! Válaszában térjen ki a kereszténység és a pogányság viszonyára a korszakban!

„Az volt a szokás a pogányok között, hogy december huszonötödikén megünnepelték a Nap születésének napját, ahol a vígalom jeléül fényeket gyújtottak. Ezeken az ünnepségeken és multságokon a keresztények is részt vettek. Minekutána az egyházatyák felismerték a keresztények hajlandóságát eme ünnepség iránt, tanácsot tartottak, és úgy határoztak, hogy az igazi Születést ünnepeljék azon a napon.” (*Jákob Bar-Szalibi, szír püspök*)

„Az épületet kövenként bontják szét az igazak, Urunk Istenünk nevében: az oszlopokat kitörik, a falakat ledöntik. Az aranyat, a szöveteket és az értékes márványt eltávolítják az istentelen kövekről, melyeket áthatott az ördög. [...] A templom, annak papjai és a megátalkodott bűnösök immáron eltűntek és a pokol lángjára jutottak, ahogy a pogányság hiú babonája eltűnt és elpusztult az ősi démon, Serapis.” (*Tyrannius Rufinus: Egyháztörténet; beszámoló az alexandriai Serapis-templom lerombolásáról*)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

14. A feladat az Oszmán Birodalom történetéhez kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével az Oszmán Birodalom berendezkedését és terjeszkedését a XIV. századtól a XV. század közepéig! Válaszában térjen ki az oszmán állam- és hadseregszervezetre is! Használja a középiskolai történelmi atlaszt!

A gyerekadó (devsirme) behajtásának ábrázolása a Topkapı palota freskóján

„Néhány év múlva ezután [a törökök] felkerekedtek a szerb föld ellen, s ott háború kerekedett, amelyben roppant nagy sokaság – megszámlálhatatlan hadsereg – pusztult el belőlük [a szerbekből], és vérontás támadt [...] Bajazid vette át atyja, Murad szultánságát, hatalma alá hajtotta a szerb földet is, rákényszerítette őket, hogy adót fizessenek, hadsereget küldjenek neki, s [háborúban] vele együtt vonuljanak ki, és Stefan despotát helyezte atyja trónusára, hogy uralkodjék a szerbek felett.”
(*Névtelen bolgár évkönyv bejegyzése a rigómezei csatáról*)

„Amikor tehát feltűnt maga a császár [szultán] mindenfelől ordító csapatoktól körülvéve, és a pogányok nagy haderejét a király tábora ellen vezette, a frankokat [franciákat] féktelen harcvágy fogta el, és mielőtt az egész királyi sereg hadirendben felállt, hogy zászlai alatt megkezdje az ütközetet, csatába bonyolódtak, kirohantak a táborból, és előreszágulva rárohantak a szemben álló csapatokra, szokásuk szerint lóról leszállva, gyalogosan harcolva. A két ellenfél közt javában tombolt még a rettentő ütközet, amikor a magyarok megpillantották a frankok rendetlen futásban a király tábora felé száguldó felkantározott lovait [...], és azt hitték, hogy az ellenség

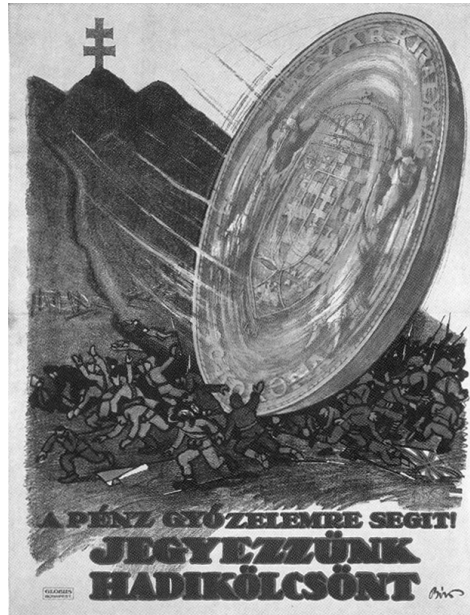
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

teljesen elpusztította őket. Egyszerre felbomlott a rend, és nagy tolongás közepette otthagyták a tábornok, és benne az ostromgépeket; a mezőn mindenfelé szétszéledtek, az ellenség kíméletlen a nyomukban van, és futásra kényszeríti őket.” (Thuróczy János: *A magyarok krónikája c. művében a nikápolyi csata leírása*)

„A város bukása utáni harmadik napon a szultán nagy, örömteli diadallal ünnepelte meg győzelmét. Kiáltványt intézett a néphez: minden polgár, legyen bármilyen életkorú is, akinek eddig sikerült elkerülnie, hogy elfogják, hagyja el a búvóhelyét, bárhol is legyen az a városban, és járjon szabadon, és semmilyen kérdéssel nem fogják zaklatni. Kihirdette a szultán továbbá, hogy a házakat és ingatlanokat visszaállítják eredeti tulajdonosaik birtokába, akik az ostrom kezdete előtt elhagyták a várost, ha hazatérnek, és a rangjuk és vallásuk szerinti bánásmódban lesz részük, mintha mi sem változott volna.” (Georgiász Szphrantész: *A Bizánci Birodalom bukása*)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

15. A feladat az első világháborúval kapcsolatos. (rövid)**Mutassa be a források és ismeretei segítségével a hátország szerepét és helyzetét az első világháborúban!***Korabeli plakát*

„Az ausztriai és magyarországi munkásmozgalmak mindenütt, ahol az emberek a dinasztiaival éreznek, komoly aggodalmat keltenek. Átmenetileg sikerült ugyan itt is, ott is a vezetőket ígéretekkel leszerelni, de hogy ez mit ér, legjobban bizonyítja az, hogy Budapesten a tömegek nem hajlanak a vezérek szavára, s a munkásság egy része még mindig sztrájkban áll. Elég egy szikra, hogy mindkét ponton újra fellángoljon a tömegszeszvedély, mely beláthatatlan következményeket vonhat maga után.” (Kristóffy József korábbi belügyminiszter levele gróf Berchtold Lipót főkamaráshoz, 1918. január)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

16. A feladat a két világháború közötti gazdaságtörténettel kapcsolatos. (hosszú)
Mutassa be az Amerikai Egyesült Államok világgazdasági szerepét és gazdasági életének fő jellemzőit 1918 és 1928 között!

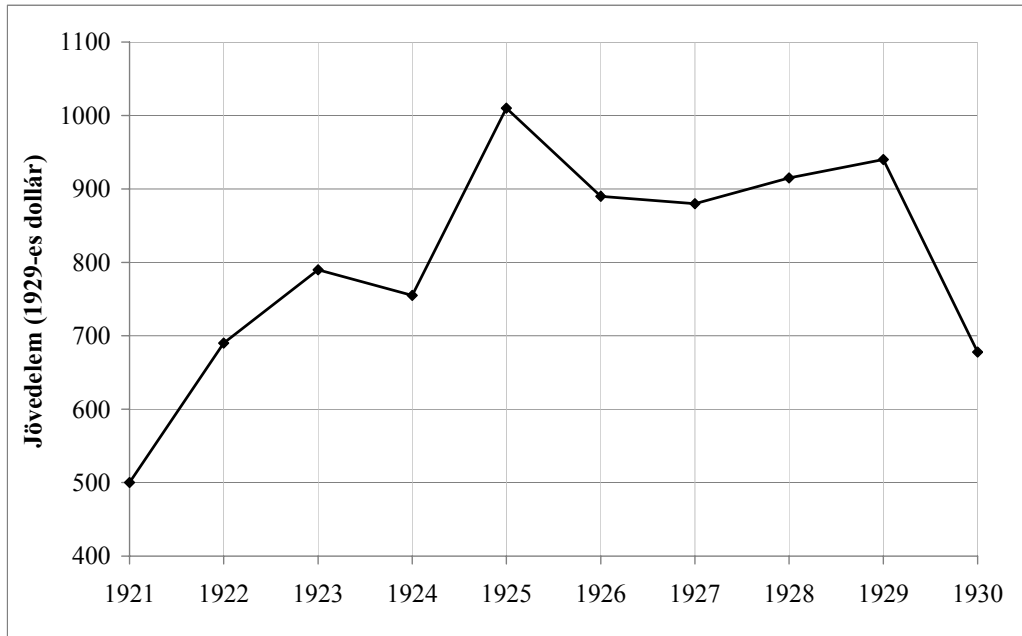
A világ ipari termelésének megoszlása 1913-ban és 1928-ban (%)		
	1913	1928
Egyesült Államok	32,0	39,3
Németország	14,8	11,6
Nagy-Britannia	13,6	9,9
Oroszország (Szovjetunió)	8,2	5,3
Franciaország	6,1	6,0
Olaszország	2,4	2,7
Japán	2,5	2,5
egyéb	20,4	22,7

Ford-gyár, 1924

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

„Az elosztás szerepe a civilizációinkban legalább olyan fontos, mint a termelésé. Az elosztás magában foglalja [...] olyan műveletek összességét, mint a fogyasztó figyelmének felkeltése, a termékek szétosztása a vásárlók között. Itt jelenik meg a reklám [...]. A reklám szerepe nagyon messze van attól, hogy csupán kiegészítő legyen, hanem épp ellenkezőleg, nem más, mint a termelő és a fogyasztó közötti nélkülözhetetlen összekötő kapocs.” (André Siegfried: *A mai Egyesült Államok*, 1929)

Az egyesült államokbeli farmok átlagos jövedelme (1921–1930)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	6	
Források használata	10	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	12	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	48	
	Osztószám 3	
Vizsgapont	16	

17. A feladat Magyarország XVII. századi történetéhez kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével azt a két békekötést, amelyek lezárták a Bocskai-felkelést, illetve a tizenötéves háborút!

„Ezért figyelembe véve ilyen és annyira dicső, örök emlékezetre méltó érdemeiket, hajdú vitézeinket összességükben és egyenként mint régi szabadságunk bátor megmentőit [...] az 1605. évi november hó 10. napjára Korponára kitűzött országgyűlésen összegyűlt, magyarországi karok és rendek közös állásfoglalása és helyeslése alapján, úgy döntöttünk, hogy valamennyiüket külön-külön és kifejezetten, nevezetesen pedig jelen levelünkkel szám szerint kilencezer-kétszázötvennégyüket [...] a paraszti és nem nemes állapotból és helyzetből, amelyben születtek és eddig voltak, kegyesen ki kell emelnünk és Magyar- és Erdélyországunk igaz nemeseinek társaságába és sorába kell számolnunk, sorolnunk [...] mindkét nembeli összes örökösüket és leszármazottaikat igaz, született és kétségtelen nemesnek kell tartani és tekinteni.” (*Bocskai István oklevele*)

„A császár és a szultán szerződésben lefektetett egyenrangúsága, mely keretet biztosított a további szabályozott egymás mellett élésnek, diplomáciai és politikai szinten eddig teljesen ismeretlen volt. Az Oszmán Birodalom vezetői itt voltak kénytelenek először elfogadni a nyugatiak által diktált, s a törökök számára oly nagy szimbolikus fontossággal bíró protokolláris formalításokat: nem Isztambulban vitatták meg a békepontokat, hanem egy Duna menti helységben, ahol Habsburg részről hét, török részről négy megbízott írta alá az előzetes megállapodást, melyet a tolmácsok egyeztetésével készítettek el. [...] A békepontok 2. cikkelye további fontos protokolláris előrelépésként, a két birodalom uralkodójának egyenrangúságát kiemelő kiköti, hogy minden hivatalos levélben császárnak kell egymást szólítani. A Habsburg uralkodót ugyanis eddig Beç kralnak, vagyis Bécs királyának titulálták a hivatalos oklevelek elkabjában, azaz megszólításában, ettől fogva megszólítása Avusturya Īmparatoru, vagyis Ausztria császára lesz.” (*F. Molnár Mónika, történész*)

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

18. A feladat Magyarország középkori történelmével kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be I. (Szent) Istvánnak, I. (Szent) Lászlónak és Könyves Kálmánnak az egyházszervezet kiépítése és a kereszténység megszilárdítása érdekében tett lépéseit!

„Minthogy a királyi méltóság rangját csakis a hívők és a katolikus hitet vallók nyerhetik el, ezért parancsainkban a szent hitet tesszük az első helyre. Ha a királyi koronát meg akarod becsülni, legelőször azt hagyom meg, tanácsolom, illetve javaslom és sugallom, kedves fiam, hogy a katolikus és apostoli hitet akkora buzgalommal és éberséggel őrizd, hogy minden Istentől rendelt alattvalódnak példát mutass, és valamennyi egyházi személy méltán nevezzen igaz keresztény hitvallású férfinak.” *(Szent István Intelmei Imre hercegnek)*

„A püspök mindenből tizedet vegyen, de ily módon: a püspök poroszlója kérdezze meg a termés vagy a barmok gazdájától, mennyije vagyon? és ha hiszen az ő szavának, szedje a tizedet a szerint; ha pedig nem hiszen, esküdtesse meg és azután tizedeljen.” *(Szent László törvénykönyvéből)*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

19. A feladat az osztrák–magyar kiegyezéssel kapcsolatos. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével Kossuth Lajosnak és Deák Ferencnek a kiegyezéssel kapcsolatos álláspontját! Válaszában röviden magyarázza meg, milyen értelemben jelentett volna alternatívát a Dunai Szövetség (Dunai Konföderáció) terve a kiegyezéssel szemben!

„[...] hogy én olyan Magyarországra térjek vissza, mely magát az osztrák birodalommal politikailag összeolvasztotta, s az ország pénzüvelési rendelkezést idegen avatkozásnak, annak elköltését s az ország haderejéveli rendelkezést az osztrák birodalmi minisztériumnak alája vetette; hogy én ily viszonyok közt hazamenjek [...] ez nemcsak célszerűtlen volna, hanem teljes erkölcsi lehetetlenség is.” *(Kossuth Lajos levele az öt országgyűlési képviselőjükké választó váciakhoz, 1867. augusztus)*

„Azt mondják némelyek, hogy az ország nem örül ezen kiegyenlítésnek, s azt nem szereti. [...] Állítsuk úgy a kérdést, hogy óhajt-e az ország inkább visszamenni ismét azon állapotra, melyben a kiegyenlítés előtt volt? S alig hiszem, hogy sokan legyenek, kik komoly megfontolás után, őszintén igennel felelnének.” *(Deák Ferenc országgyűlési beszéde, 1867. december)*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

20. A feladat a dualizmus kori Magyarország társadalmával kapcsolatos. (hosszú)
Mutassa be a források és ismeretei segítségével a parasztság belső tagozódását és életmódjának, életkörülményeinek jellemző vonásait!

A parasztság egyes rétegeinek létszáma 1910-ben	
Réteg (a földbirtok mérete)	Létszám
Módos gazdák (50–100 hold)	Kb. 130 ezer
Középbirtokos parasztság (20–49 hold)	Kb. 800 ezer
Kis- és törpebirtokosok (20 hold alatt)	Kb. 6 millió
Mezőgazdasági munkások, napszámosok, cselédek	Kb. 5 millió

„Lefeküdtünk, becsavartuk magunkat a pokrócba, oszt ott aludtunk, ahun ért bennünket az este. Bejártuk az egész országot a kubikos talyigával. Nemigen tanánánk olyan köves utat ebbe az országba, améken endrödi kubikos ne dógozott vóna. Muszáj vót, menni kellett a munka után. [...] Talicska, csákány, ásó, lapát kellett, ez vót a szerszámunk. Egy kenyér, szalonna, krumpli, hagyma, laskatészta, tarhonya, bogrács, meg hát takaró. Énnekem vót bundám, azt hordtam mindég. A talyigát [...] szegény édesapám hagyta rám, piszkos nagy szentesi talyigát. Mer ha kicsi vót a talyiga, szögelni kellett az ódalára deszkát, hogy több férjen bele. Mer mindenkinek vinni kellett egyformán, nem mindegy vót, hogy ötven kilót visz valaki egyszerre, vagy hetvenet.” (Egy kubikos visszaemlékezése)

Die Bauerntrachten. Népvisélet. Costumes de paysans
 Walachen-Oláhok. Ungarn-Magyarok. Slaven-Tötok. Deutsche-Németek.

Weber Henrik rajza a magyarországi népviseletekről, XIX. század második fele

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

21. A feladat Magyarország két világháború közti történelméhez kapcsolódik. (rövid)
Mutassa be a források és ismeretei segítségével Magyarország pénzügyi konszolidációját az 1920-as években!

„Magyarország hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzetek Szövetségének Tanácsa főbiztost nevezzen ki, aki a Tanácsnak felelős és akit a Tanács visszahívhat. [...] Ha azonban a reformok eredménye valamely időpontban visszamaradna [...], a főbiztos a helyzet alapján általa szükségesnek ítélt mértékig [...] vagy tiltakozhat az ilyen kiadások ellen, vagy felhívhatja a magyar kormányt arra, hogy a fennálló adók hozadékát növelje, vagy hogy új adókat létesítsen vagy pedig, hogy egyidejűleg mind a két megoldáshoz folyamodjék. Ha a magyar kormány nem alkalmazkodnék a főbiztos kívánságaihoz, a főbiztos az általa megállapítandó mértékig köteles megtagadni azt, hogy a XI. és XII. cikkekben megállapított különszámlákra a magyar kormány részére fizetések eszközöltessenek.” (Az 1924. évi IV. tc. az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról, II. Jegyzőkönyv)

„1. § Ha a Magyar Nemzeti Bank a jelen törvény életbelépésétől számított egy hónapon belül a jelen törvény szerint és az ennek kiegészítő részét alkotó alapszabályok változatlan elfogadásával megalakul és egy további hónapon belül üzleti működését megkezdi, az állam bankjegyek kibocsátásának kizárólagos jogát a Bank e működésének megkezdésétől 1943. évi december hó 31. napjáig bezárólag terjedő időre a Bankra ruházza.” (1924. évi V. tc. a Magyar Nemzeti Bank létesítéséről és szabadalmáról)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

22. A feladat a Kádár-korszakhoz kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a Kádár-korszak szociál-, oktatás- és kultúrpolitikáját! *A tervgazdasággal és fogyasztással kapcsolatos kérdések nem tartoznak a feladat témakörébe.*

„Kádár János és J. F. Kennedy találkozik. Kádár udvariasan megkérdezi:

- Elnök úr, hogy élnek önöknél az emberek, mennyit keresnek, mire költik?
- Hát, nálunk egy átlagos dolgozó megkeres ezer dollárt havonta. Ebből százötven dollárt levonunk adóba, száz dollárért élelmet vásárol, ugyanennyit ruházkodásra költ” – s ezzel Kennedy megáll a felsorolásban.
- Jó, jó – mondja Kádár –, de a többit mire költi? – Kennedy széttárja a kezét: – Nem tudom. Nem érdekel minket. Nem kutatjuk. – Most Kennedy kérdez: – Önöknél hogy élnek az emberek?
- Nálunk egy átlagos dolgozó megkeres havi ezer forintot. Ebből hétszáz forintot elkölt élelemre, négyszázat ruházkodásra, másik négyszázat félretesz kocsira – s itt Kádár megáll a felsorolásban.
- Jó, jó – mondja Kennedy –, de hát a többi pénzt honnan szerzi? – Most Kádár tárja szét a karját: – Nem tudom. Nem érdekel minket. Nem kutatjuk.” *(Korabeli vicc)*

„A felsőoktatási intézmények száma 1960 és 1965 között 43-ról 92-re emelkedett. Ez elsősorban abból adódott, hogy a tanító- és óvónőképző intézeteket, valamint a volt középfokú technikumok jelentős hányadát felsőfokú intézménnyé minősítették. [...] A négy régi universitas és a Budapesti Műszaki Egyetem mellett nagyobb diáklétszámú és rangos intézménnyé nőtte ki magát viszont az 1945-ben létesített Gödöllői Agrártudományi Egyetem, az 1948-ban önállósított Marx Károly Közgazdaság-tudományi Egyetem, az 1949-ben alapított miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem és az 1951-ben önállósított orvostudományi egyetemek.” *(Romsics Ignác, történész)*

A nyugdíjellátásban részesülők aránya a magyar társadalomban	
1952	5,8%
1960	7,6%
1970	13,7%
1980	19,2%

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	Összesen	44	
	I. Elért pontszám egész számra kerekítve		
II. Szöveges kifejtendő feladatok	13. Kereszténység a IV. században	7	
	14. Oszmán Birodalom	16	
	15. Hátország az első világháborúban	7	
	16. Az USA gazdasága 1918 és 1928 között	16	
	17. Békék a XVII. század elején	7	
	18. Középkori uralkodóink egyházpolitikája	16	
	19. Kossuth és Deák a kiegyezésről	7	
	20. Parasztság a dualizmus korában	16	
	21. Pénzügyi konszolidáció	7	
	22. Kádár-korszak	16	
	Összesen	46	
	II. Elért pontszám egész számra kerekítve		
	I. + II. Az írásbeli vizsgarész pontszáma	90	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		
II. Szöveges kifejtendő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: